

Täysistunto

Torstai 18.2.2016 klo 15.59—20.29

2.3. Suullinen kysymys pakottavasta lainsäädännöstä (Kari Uotila vas)

Suullinen kysymys SKT 13/2016 vp

Suullinen kyselytunti

Toinen varapuhemies Paula Risikko: Seuraava kysymys, edustaja Uotila.

Keskustelu

16.45 **Kari Uotila vas:** Arvoisa rouva puhemies! Hallitus tiedotti eilen elementeistä, joita sen mielestä pitäisi sisältyä malliin paikallisesta sopimisesta. On hyvä, että hallitus on myöntynyt siihen, että mallia pitää hakea ennen muuta työehtosopimusratkaisujen kautta, ja on hyvä, että neuvotteluja käydään nyt siellä, missä ne pitääkin käydä, eli työmarkkinaosapuolten kesken, mutta luottamusta työmarkkinoille ja tähän neuvottelutilanteeseen ei hallitus sen sijaan rakenna sillä, että se on jälleen pistänyt pakkolakipuukon neuvotteluosapuolten kurkulle siltä varalta, ettei sopimusta synny hallituksen asettamien tavoitteiden mukaisesti. Miksi hallitus vaarantaa tämän tärkeän uudistuksen ja siihen pääsemisen käyttämällä jälleen tätä pakkolakipainostusta vaikeassa neuvottelutilanteessa?

16.46 **Oikeus- ja työministeri Jari Lindström** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Edustaja Uotila nostaa esille todella ajankohtaisen, ison ja tärkeän asian eli tämän työmarkkinatilanteen ja siihen liittyen tämän paikallisen sopimisen. Minä itse olen tulkinnut näitä kommentteja niin, että ei tässä koeta niin, että tässä ketään pakotetaan. Nyt tämä meni rakentavaan suuntaan, tämä liikahti eteenpäin. Työmarkkinajärjestöt ovat tervehtineet tätä hallituksen vastaantuloa ilolla, ja tämä on minun mielestäni se tulkinta, missä ollaan. Itse uskon, että tällä tavalla etenemällä me pääsemme tästä loppujen lopuksi sopimukseen, mutta tämä asia on totta kai työmarkkinapöydissä, mutta hallitus on tässä myös osapuolena, tämä pitää muistaa.

Toinen varapuhemies Paula Risikko: Pyydän nyt niitä edustajia, jotka haluavat esittää lisäkysymyksiä, ilmoittautumaan painamalla V-painiketta ja nousemalla seisomaan.

16.47 **Olavi Ala-Nissilä kesk** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Hallituksellahan on keskeinen vastuu Suomen talouden tervehtyttämisestä, ja minäkin tervehdin ilolla sitä, kuten ministeri Lindström sanoi, että tässä on päästy askel eteenpäin. Me tarvitsemme työpaikkakohtaista sopimista, ja mikäli oikein ymmärrän, tässä on tavallaan työpaikan lähidemokratiasta kysymys. Työpaikoilla haetaan niitä ratkaisuja, joilla voidaan esimerkiksi työaikaa ja osin palkan lisäjärjestelyjä tehdä. Eikö niin, ministeri, että tällä rat-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 10/2016 vp

kaisulla hallitus pyrkii myöskin edistämään työpaikan lähidemokratiaa ja luomaan sellaisia työaikajärjestelyjä, jotta voidaan niitä työpaikkoja turvata?

16.47 Oikeus- ja työministeri Jari Lindström (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Aivan oikein. Aina kun puhutaan tästä paikallisesta sopimisesta, samaan hengenvetoon pitää puhua henkilöstön aseman vahvistamisesta työpaikoilla. Ja sehän on ihan keskeinen elementti tässä.

Tämä edustaja Uotilan käyttämä puukkouhkailu on juuri sitä keskustelua, jota me emme tarvitse tähän. Minun mielestäni me tarvitsemme sitä, että teidänkin puoleltanne tulee rakentavia ajatuksia. Kiitos siitä, että muun muassa sosialidemokraattien puolelta on tullut peukua tälle asialle, että nyt tämä on mennyt eteenpäin. Ei nyt sössitä itse tätä asiaa, edustaja Uotila.

16.48 Kari Uotila vas (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Luulen, että olen tehnyt paikallista sopimista vähintään yhtä paljon kuin ministeri Lindström aikoinaan, ja tiedän, että paikallinen sopiminen on tärkeää. Mutta näihin hallituksen lähtökohtiin sisältyy pari asiaa. Lähtökohtiin sisältyy se, että työpaikoilla on sovittava muun muassa palkoista, työajoista ja eduista ja että lopullisen päätösvallan pitää tapahtua työpaikalla. Hallitus ei sen sijaan esitä tulkintaetuoikeuden suhteen mitään muutosta, vaan tulkintaetuoikeus on työnantajalla. Jos tulee riita siitä, jatketaanko päivää, pienennetäänkö palkkoja tai tehdään muita heikennyksiä, ja jollei päästä sopimukseen, niin työntekijöillä ei ole enää mahdollisuutta riitauttaa ja viedä tätä liittojen ratkaistavaksi, vaan työnantajan tulkintaetuoikeus pakottaa tekemään rajujakin heikennyksiä.

Työpaikkasopimista tarvitaan, mutta tarvitaan myös työntekijöiden tasavertaisempaa asemaa työpaikoilla ja sopimista. Onko hallitus esittämässä tulkintaetuoikeuden suhteen joitakin parannuksia, jotta saataisiin tasapainoisempi tilanne työpaikoille?

16.49 Oikeus- ja työministeri Jari Lindström (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Siinä kolmikantaisessa työryhmässä, jossa tämä asia on nyt, käydään läpi nämä yksityiskohdat. Hallitus eilen tiedotti, me olemme todella kertoneet, että siellä pitää pystyä sopimaan paikallisesti työajoista, palkoista, palkanosista, lisistä, palkkausjärjestelmästä, mutta henkilöstön edustus on turvattava yrityksen hallinnossa, sekin löytyy sieltä. Eli kyllä tässä on vahvasti myös henkilöstön asema mukana, mutta sieltä tulee esitys, jonka jälkeen me katsomme, millainen se on, ja sitten tehdään siitä johtopäätöksiä.

16.50 Valtiovarainministeri Alexander Stubb (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Kyseessä on monimutkainen kokonaisuus, ja se, minkä me pyrimme hallituksen puolelta tekemään, on löytää yhteinen sävel työmarkkinajärjestöjen kanssa, jotta saisimme paikallisen sopimisen toimimaan. Me asetimme riman, jossa käytännössä on viisi tavoitetta, joista yksi on se, että järjestäytymättömät yritykset ovat samalla viivalla. Toinen on se, että voimme, kuten totesitte, sopia palkoista ja työajoista paikallisesti. Kolmas on kriisilauseke, joka tarkoittaa sitä, että jos yritys on vaikeassa tilanteessa, niin katsotaan, miten molemmin puolin voidaan joustaa, jotta työttömyys ei jälleen kerran joustaa. Ja sen lisäksi me halusimme, että työntekijät ovat myös hallituksissa edustettuina, niin kuin Ruotsissa. Kaiken tämän tavoitteena on nimenomaan antaa lopullinen päätösvalta työpaikoille.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 10/2016 vp

Kysymyksen käsittely päättyi.